

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 14. oktober 2009

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. inatsisartuts efterårssamling, tirsdag den 13. oktober 2009.

Inatsisartut behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 177:

Forslag til Inatsisartuts lov om ændring af landstingslov om konkurrence.

(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer)

(1. behandling)

Ved lovforslagets fremsættelse oplyste medlemmet af naalakkersuisut, at formålet med forslaget er at opdatere konkurrenceloven, således at den passer sammen med den nye retsplejelov, der træder i kraft 1. januar 2010.

I den nye retsplejelov indføres en ny retsinstans, Retten i Grønland. Med lovforslaget slås fast, at indbringelse af konkurrencenævnets afgørelse for domstolene sker til den nye instans *Retten i Grønland* som 1. instans.

Herudover bringes lovens betegnelse for landsting og landsstyre i overensstemmelse med de betegnelser, der er fastsat efter indførelsen af selvstyret.

Samtlige partier støttede uden bemærkninger forslaget, der herefter overgår til 2. behandling uden mellemliggende udvalgsbehandling.

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqqutaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

Punkt 88:**Forslag til Inatsisartuts lov om sprogpolitik**

(Medlem af Naalakkersuisut for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

(1. behandling)

Ved forslagens fremsættelse oplyste medlemmet af naalakkersuisut, Mimi Karlsen, at udgangspunktet for forslaget er, at det ved selvstyreloven er slået fast at grønlandsk er det officielle sprog i Grønland.

Hun oplyste videre at det fundamentale skift mellem det grønlandske sprog som hovedsprog til officielt sprog skal ses i sammenhæng med den eksisterende immigration og tilgang af arbejdskraft samt udsigterne til en forhøjet tilgang af udefrakommende arbejdskraft på nogle områder.

Efter behandlingen af et forslag fra partiet Siumut på landstingets forårssamling 2006 om at pålægge landsstyret at fremsætte forslag til sproglig integrationslov og en efterfølgende behandling i en arbejdsgruppe, forelagde naalakkersuisut det aktuelle forslag til lov om en sprogpolitik.

Medlemmet af naalakkersuisut lagde vægt på, at forslaget ikke er udtryk for en endelig fastlæggelse af sprogpolitikken og ikke har til hensigt at forpligte virksomheder og offentlige myndigheder i forhold til sprogpolitikens indhold og omfang, kun til at der skal etableres en sprogpolitik.

Alle med fast bopæl i Grønland sikres efter forslaget et retskrav på ”at tilegne sig grønlandsk og dansk samt sprog med international rækkevidde, i tale og skrift, således at de kan deltage i samfundslivet og anvende og udvikle deres modersmål”.

Med lovforslaget pålægges virksomheder med mindst 10 ansatte, offentlige myndigheder og myndigheder at udarbejde en sprogpolitik. Samtidig påhviler det arbejdsgiveren under bødeansvar at afholde en individuel og personlig samtale med samtlige medarbejdere om medarbejdernes behov for sprogundervisning samt indføring i grønlandsk kultur, historie og samfundsforhold.

Partiet Inuit Ataqatigiit tilsluttede sig forslaget men udtrykte betænkelig over, om der rent faktisk er kursusmuligheder og lignede til at kunne opfylde lovforslagets intentioner.

Partiet Siumut ønsker at byde alle udefrakommende velkommen, men vil samtidig forlange at de tilslutter sig en oplæring af ikke-grønlandsksprogede. Partiet fandt herudover at det må kræves, at eksempelvis GrønlandsBanken og Kalaallit Forsikring udgiver låneaftaler og forsikringsbetingelser på grønlandsk og ikke som nu på dansk. partiet er i øvrigt af den opfattelse, at personers mangeårige ophold i Grønland uden at lære sig grønlandsk alene er et udtryk for manglende vilje.

Partiet Atassut tilsluttede sig lovforslaget, som man måske ikke fandt vidtgående nok alligevel. Bl.a. bragte man på banen problemet med forhandlings sproget i salen, et problem som man regner med vil løse sig ad åre.

Partiet Demokraterne tilsluttede sig forslaget, men ønsker præciseringer, da det efter partiets opfattelse stadig er lidt løst. Bl.a. har man lagt mærke til, at der ikke i forslaget er krav om, hvilket sprog den enkelte virksomhed vil anvende, men at man bare skal sikre sig, at man kan henvende sig på grønlandsk. Dette punkt ønskede partiet specielt strammet op.

Kattusseqatigiit Partiiat tilsluttede sig uden særlige kommentarer forslaget og ønskede at der bliver arbejdet videre med det.

Efter en meget lang debat lå det klart, at der er bred enighed om forslagets hovedelement om tilvejebringelse af en sprogpolitik, men at der stadig er mange uklarheder og forskellige til dels modstridende ønsker fra partierne.

Naalakkersuisut havde foreslået, at lovforslaget skulle overgå til videre behandling i kulturudvalget, men at 2. og 3. behandlingen ikke finder sted før på inatsisartuts forårssamling 2010. Naalakkersuisut lovede samtidig, at der inden forårssamlingen vil blive afholdt et seminar om sagen.

Dette kunne alle partier tilslutte sig og herefter gik forslaget til behandling i kulturudvalget, frem mod 2. og 3. behandling på forårssamlingen 2010.

Punkt 126:

Forslag til Inatsisartuts lov om orlov og dagpenge ved graviditet, barsel og adoption.

(Medlemmet af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender)

(1. behandling)

Ved forslagets fremsættelse oplyste medlemmet af naalakkersuisut, Maliina Abelsen, at forslaget indeholder mindre justeringer i forhold til den nugældende landstingsforordning. Det nye i forslaget er regler om afbrydelse af orlovsperioden, regler om orlov og dagpenge til registrerede partnere samt regler vedrørende adoptanter og plejefamilier med adoption for øje.

Alle partier tilsluttede sig forslaget med mindre bemærkninger og vil meget gerne drøfte detaljerne i socialudvalget.

Partiet Siumut påpegede et grundlæggende problem, nemlig fangerkonernes forhold. Da kravet på dagpenge er afhængig af en mistet arbejdsindkomst, mener partiet at fangerkonerne så i denne sammenhæng måtte betragtes som selvstændige arbejdstagere. Medlemmet af naalakkersuisut udtrykte forståelse for problemet, som hun foreslog bliver inddraget i det videre arbejde.

Med disse bemærkninger sendtes forslaget videre til socialudvalget inden 2. behandlingen.

Punkt 34:**Forslag til Inatsisartuts lov om ændring af landstingsforordning om boligfinansiering.****(Vilkår om offentlige finansieringslån om lejefastsættelsen ved låntagers udlejning af boligen til juridiske personer)**

(Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Ved forslagens fremsættelse oplyste medlemmet af inatsisartut, at forslaget skyldes opdagelsen af et ”hul” i den gældende lovgivning:

I dag er der loft over, hvor meget man kan kræve i leje af en bolig, der er offentlig boligfinansieringslån i, hvis man udlejer til private. Går man over loftet, forfalder de offentlige lån til betaling. Hvis man i stedet lejer boligen ud til en juridisk person eller en myndighed med behov for personaleboliger, er der ikke dette ”loft” over lejen. Dette havde efter hendes opfattelse ført til, at spekulanter havde tjent over 90 mio. kr. på grund af dette ”hul” i loven.

Det fremsatte lovforslag søger at lukke dette ”hul” i loven.

Medlemmet af naalakkersuisut for Boliger, Infrastruktur og Trafik og alle partierne kunne uden yderligere bemærkninger tilslutte sig forslaget, der fik stor tak fra naalakkersuisut med på vejen.

Uden yderligere kommentarer sendtes forslaget til behandling i boligudvalget før 2. behandlingen.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne